

تحلیل کیفی عوامل مؤثر بر موفقیت گلزن ترین بازیکن فوتبال ملی جهان: مطالعه موردی علی دایی

سیدغلامرضا جعفری^{۱*}، حمید فروغی پور^۲، رضا صابونچی^۳

ص.ص: ۱۳۸-۱۱۹

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۲/۰۸

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۰۶/۰۵

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تحلیل کیفی درباره عوامل مؤثر بر موفقیت گلزن ترین بازیکن فوتبال ملی جهان (علی دایی) انجام شد و از طریق طرح نظریه داده بنیاد صورت گرفت. شرکت کنندگان شامل ۱۱ نفر از متخصصین حوزه فوتبال و اساتید دانشگاه که به صورت ترکیبی از روش نمونه گیری نظری و گلوله برفی جهت مصاحبه عمیق نیمه ساختارمند انتخاب شدند. مصاحبه ها تا زمان رسیدن به اشباع نظری ادامه پیدا کرد. اعتبار یافته ها از طریق استفاده از افراد آگاه و منابع مکتوب، انتقال پذیری نتایج پژوهش، استخراج حداکثری و غیرتکراری داده ها انجام شد. جهت تجزیه و تحلیل داده ها و بیان نظریه از کدگذاری باز، محوری و انتخابی استفاده شد. نتایج نشان داد که تعداد ۱۴۰ کد مفهومی با تعداد ۷ مقوله فرعی و ۲ مقوله اصلی در قالب ابعاد ۶ گانه شامل: عوامل علی (۵)، عوامل زمینه ای (۳)، مقوله مرکزی (۳)، راهبردها (۸)، شرایط مداخله گر (۵)، پیامدها (۶) استخراج گردید. یکپارچه سازی مقوله ها بر مبنای روابط موجود بین آنها حول محور عوامل مؤثر بر موفقیت گلزن ترین بازیکن فوتبال ملی، شکل دهنده مدل پارادایمی بود. نتایج به دست آمده راهبردهایی نظیر عوامل درون فردی و عوامل برون فردی را معرفی نمود که پیامدهایی همچون ارتقاء جایگاه اجتماعی، شهرت، محبوبیت و موفقیت را در پی داشت.

واژه های کلیدی: علی دایی، بازیکن فوتبال، عملکرد ورزشی، نظریه داده بنیاد.

^۱ . دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران. Gh.jafari2015@gmail.com

^۲ . استادیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران (نویسنده مسئول). foroghborjerd@yahoo.com

^۳ استادیار مدیریت ورزشی، گروه تربیت بدنی، واحد بروجرد، دانشگاه آزاد اسلامی، بروجرد، ایران. saboonchireza@yahoo.com

---

.....

**Qualitative Analysis of the Factors Influencing the Success of
the Most Scored National Football Player in the World: A
Case Study of Ali Daei**

.....

Gholam Reza Jafari¹, Hamid Foroghi Pour*², Reza Saboonchi³

Abstract

The aim of this study was qualitative analysis of affecting factors on the success of the international striker (the player who scores) in football (Ali Daei) and it was done by Grounded theory. 11 football experts and Professors who are selected by combination of the Theoretical and Snowball sampling methods were randomly selected. In order to carry on in-depth, semi-structured interviews. The interviews are continued when the theoretical Saturation was obtained. The validity of the findings was done by helping knowledgeable people and using documents, the portability research results, maximum and non-repetitive data extraction. For data analyzing and expressing the theory open, axial and selective coding were used. The results showed that 140 concept codes with 7 subcategories and 2 main categories were extracted in 6 dimensions including; causal factors (5), contextual factors (3), central category (3), strategies (8), confounding conditions (5), Consequences (6). The categories compositing based on relationships among them around the affecting factors on the success of the International striker (the player who scores) in football caused to form a paradigm model. The results introduced strategies such as intrapersonal and extra- personal (external) factors which had consequences such as promoting social status, reputation, popularity and success.

Keywords: Ali Daei, Football Player, Sports Performance, Grounded Theory.

---

¹. PhD student of Department of Physical Education, College of Human Sciences, Borujerd Branch, Islamic Azad University, Borujerd, Iran. gh.jafari2015@gmail.com

2. Assistant Professor of Department of Physical Education, College of Human Sciences, Borujerd Branch, Islamic Azad University, Borujerd, Iran. Corresponding Author*:foroghiborujerd@yahoo.com

3. Assistant Professor of Department of Physical Education, College of Human Sciences, Borujerd Branch, Islamic Azad University, Borujerd, Iran. saboonchireza@yahoo.com

مقدمه

در عصر حاضر، ورزش قهرمانی به پدیده‌ای پیچیده و چند بعدی تبدیل شده است که توسعه آن مستلزم توجه به تمام ابعاد است. شناخت مسائل و مشکلات ورزش قهرمانی نیازمند نگاهی علمی و تجربی است و در این مسیر استفاده از تجارب راه میانبری است که می‌تواند هزینه دستیابی به توسعه را کاهش دهد (گرین^۱، ۲۰۰۴). ورزش قهرمانی مانند هر نظام دیگری نیازمند تدوین اهداف کلان، راهکارها و برنامه‌های عملیاتی است تا ضمن آگاهی از مسیر حرکت بتواند از هرگونه دوباره کاری، بیراهه رفتن و به هدر رفتن منابع مالی، انسانی، فیزیکی و اطلاعات خود اجتناب ورزد (مظفری و الهی، ۱۳۸۸).

دنیای ورزش قهرمانی برای بقاء و ماندگاری نیاز به چهره‌های تاثیرگذار در حوزه اجرا دارد. چهره‌هایی که از لحاظ مشخصه‌های فردی و اجتماعی بتوانند سطح ورزش را بهبود بخشند و بر جذابیت آن بیافزایند. این افراد با ویژگی‌های منحصر به فرد خود باعث خلق ارزش برای ورزش و جامعه خود و کسب عایدات مالی برای خود و سازمان‌های ورزشی می‌شوند. حضور آنها نشاط اجتماعی به دنبال دارد و در بازی‌های بین‌المللی باعث ارتقاء وحدت ملی و غرور ملی برای یک کشور می‌شوند. آنها به عنوان الگوهای رفتاری و اخلاقی برگزیده می‌شوند و مرام و منش و سبک زندگی آنها مورد تقلید واقع می‌شود. به طوری که کریستوفر و همکاران^۲ (۲۰۱۹) اعتقاد دارند که ورزشکاران مشهور از سرمایه سیاسی و قدرت جابجایی عقاید برخوردارند. باید دانست که چه چیز باعث تمایز چهره‌های موفق ورزشی از سایرین می‌شود. استفاده بهینه از ظرفیت‌های اجتماعی و تاثیرات چهره‌های ورزشی نیازمند شناسایی عوامل تاثیرگذار بر موفقیت این ورزشکاران است تا بتوان راهبردهای منظم استعدادیابی و نخبه پروری را تدوین نمود. عوامل گروهی نظیر حمایت‌های سازمانی، برنامه‌های مربیگری، حمایت‌های روانی ورزشی و مشاوره تغذیه و پشتیبانی مالی طولانی مدت و پایدار، همچنین عوامل فردی نظیر فاکتورهای جسمانی ورزشکاران مانند قد و طول دست‌ها و بازو نقش مهمی در موفقیت ورزشکاران دارد (هالمن و همکاران^۳، ۲۰۱۸؛ تسلا و همکاران^۴، ۲۰۱۸؛ مک کولی^۵، ۲۰۱۸).

واتلر^۶ و همکاران (۲۰۱۴) عوامل مؤثر در شناسایی استعداد ورزشکاران فوتبال را بررسی کردند. اکانر^۷ و همکاران (۲۰۱۶) براساس پارامترهایی که واتلر و همکاران مشخص کردند، به استعدادیابی فوتبالیست‌های استرالیایی پرداختند و پارامترهای قابلیت‌های حرکتی و مهارتی را که واتلر و همکاران بر آن تکیه

¹ . Green

² . Anderson

³ . Halman

⁴ . Tesla

⁵ . Maccouly

⁶ . Votteler

⁷ . Q Connor

داشتند، ملاک انتخاب فوتبالیست های رده سنی ۱۲ تا ۱۴ سال استرالیایی قرار دادند، ولی در مطالعه خود نشان دادند که توجه به پارامترهای فیزیولوژیکی و روانی به عنوان شاخص های تأثیرگذار، می تواند نتایج کامل تری ایجاد کند. ارکیس^۱ (۲۰۱۸) با مطالعه بر قابلیت های روانشناختی مبتنی بر عملکرد ورزشکاران نخبه به این نتیجه رسید که در سطح رقابتی بالا عوامل روان شناختی نظیر اعتماد به نفس و بهبود تمرکز نقش مهمی ایفاء می کند و می توان دریافت که اعتماد به نفس ورزشکاران نخبه بسیار بالاتر از ورزشکاران غیر نخبه است. بلیرت و همکاران^۲ (۲۰۱۸) ورزشکاران حرفه ای را خوش بین تر و ریسک پذیرتر از ورزشکاران غیر حرفه ای می دانند. بر اساس مدل ۵ عامل شخصیت مک کری و کاستا که شامل برون گرایی، تطابق پذیری، وظیفه شناسی، روان رنجوری و گشودگی نسبت به پذیرش تجربه، ورزشکاران نخبه به غیر از عامل روان رنجوری، بقیه عوامل را در سطح بالایی نسبت به ورزشکاران غیر نخبه دارند و همچنین نخبگان دارای رضایت وجدان و ثبات عاطفی بالاتری هستند (استکا^۳ و همکاران، ۲۰۱۸). همچنین محیط پیرامون چهره های مطرح ورزشی نیز بر موفقیت آنان تأثیرگذار است. هنریکسن^۴ و همکاران (۲۰۱۰) معتقد است که خلق محیط های با انسجام بالا توسط مربیان باعث نخبه پروری می گردد. فاکتورهای روحی، روانی، ذهنی و شخصیتی از مهمترین عوامل تأثیرگذار بر موفقیت ورزشکاران نخبه است. مضامینی نظیر عشق به بازی، خود انگیزی، احساس جامعه، پیشرفت حرفه ای، تعامل با هواداران و کمک به لیگ از عوامل انگیزشی ورزشکاران حرفه ای هستند (هارول و کلی^۵، ۲۰۱۹). سیوریکایا^۶ (۲۰۱۹) خودکارآمدی در یادگیری را یکی از مهمترین خصوصیات یک ورزشکار موفق می داند. کوتینیو^۷ و همکاران (۲۰۱۶) در مقاله ای انتقادی روش های سنتی و بصری استعدادیابی را به چالش کشیدند و روش های مبتنی بر ارزشیابی کیفیت های ورزشکار در شاخص های اصلی را پیشنهاد کردند. وودز^۸ و همکاران (۲۰۱۶) شاخص های استعدادیابی فوتبال و آزمون های ارزشیابی آن را به طور جامع تدوین کردند. در مجموع، مطالعات به سمت تعیین شاخص های استعدادیابی رشته های ورزشی و هنجاریابی ورزشکاران نخبه به صورت تخصصی پیش رفت تا سهم تمام پارامترهای درگیر در نتیجه ملاحظه شود. بنابراین الگوهای نظری معتبر و جدیدتری که توسط صاحب نظران تدوین شده باشد، وجود ندارد. به نظر می رسد اکنون با مطالعات مفصل انجام گرفته در

^۱ . Ercis

^۲ . Bleichrodt

^۳ . Steca

^۴ . Henriksen

^۵ . Haroll & Kelly

^۶ . Sivrikaya

^۷ . Coutinho

^۸ . Woods

زمینه تعیین شاخص های مؤثر و هنجاریابی ورزشکاران نخبه در سالیان اخیر، می توان الگوهایی کارآمد و همه جانبه آن هم مختص هر رشته ورزشی به طور اختصاصی مطرح کرد. بطوریکه نتایج پژوهش لیپسچی^۱ و همکاران (۲۰۲۰) تحت عنوان بررسی عوامل موفقیت در فوتبال آلمان نشان داد که خطاهای دفاعی، ارزش بازار، بازده هدف، عکس گرفتن از ضد حملات، شلیک روی هدف و تعداد شوت بیشترین تأثیر را دارد. بطوریکه امروزه موفقیت در میادین بین المللی ورزش شاخص توسعه و پیشرفت ملت ها است. با نگاهی اجمالی به کشورهایی که در صدر جداول مدالی بازی های جهانی و المپیک قرار دارند، مشخص می شود این کشورها نه تنها در حوزه زیرساخت های ورزش، بلکه در سایر حوزه های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی توسعه یافته هستند (بلی و کولینز^۲، ۲۰۱۳؛ گرین و هولیهان^۳، ۲۰۰۵). لازمه موفقیت پایدار در میادین بین المللی ورزش توجه ویژه به امر، پشتوانه سازی است (پاپیک و رگلج^۴، ۲۰۰۹). طبیعی است پشتوانه سازی کارآمد از طریق توجه صحیح به روش های علمی استعدادیابی میسر است. استعدادیابی ورزشی فرایند کشف قابلیت های بالقوه ورزشکاران و تعیین انطباق این قابلیت ها بر پارامترهای اساسی و مؤثر در رشته های ورزشی مختلف است (وال^۵ و همکاران، ۲۰۰۹) به عبارتی دیگر استعدادیابی ورزشی به معنای شناسایی و کشف آن دسته از قابلیت های بالقوه افراد است که قابلیت پروراندن داشته باشند (صادقی و بسط نیا، ۲۰۱۰). استعدادیابی بهینه در ورزش باید الگویی کارآمد و همه جانبه ارائه دهد و تمام جزییات را که در نتیجه نهایی دخیل اند، به درستی لحاظ کند (نوری و صادقی، ۲۰۱۳). طی سالیان، اخیر در حوزه مطالعات استعدادیابی سعی بر این بوده است که ابتدا شاخص های تعیین کننده در شناسایی ورزشکاران رشته های مختلف ورزشی به درستی مشخص شود؛ در ادامه هنجار ورزشکاران نخبه این رشته های ورزشی به دست آید تا امکان مقایسه سایر ورزشکاران با ورزشکاران نخبه فراهم شود و از این طریق نسبت به مستعد بودن ورزشکاران تصمیم گیری شود.

فوتبال امروزه به گواه تمام شواهد موجود، پرطرفدارترین و محبوب ترین ورزش در جهان است. تأثیرات فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی فوتبال، آن را به پدیده غیر قابل تفکیک در زندگی بسیاری از کشورها تبدیل کرده است. به گونه ای که گاه از آن به نام صنعت فوتبال نام برده می شود (عزیزی و نصرالهی، ۱۳۹۰) و وجود نخبگان، رشته های محبوب نظیر فوتبال را هم تحت تأثیر قرار می دهد. حضور این بازیکنان تأثیرگذار در موفقیت یا نتیجه گیری تیم های ورزشی مؤثر است (آبیاری، سجادی و شریفیان، ۱۳۹۴). از بازیکنان سرآمد در این پست در جهان می توان علی دایی را نام برد. فدراسیون جهانی

¹ . [Lepschy](#)

² . Bailey & Collins

³ . Green & Houlihan

⁴ . Papic & Rogulj

⁵ . Vale

تاریخ و آمار در تازه‌ترین خبر خود فهرست ۴۸ اسطوره فوتبال دنیا را اعلام کرد که در این فهرست نام علی دایی، بهترین گلزن فوتبال ملی جهان نیز در آن دیده می‌شد. این عناوین از او یک چهره موفق و مشهور و محبوب و تاثیر گذار و یک الگوی تمام عیار ساخته است. علی دایی به عنوان یک ورزشکار ایرانی می‌تواند الگوی بومی مناسبی برای جامعه ورزشی امروز و آینده باشد. شناسایی دلایل موفقیت علی دایی به این موضوع یاری می‌رساند که می‌توان راهبردهای استعدادیابی و نخبه پروری در فوتبال را بر اساس مدل عوامل موفقیت وی ارائه نمود. همچنین می‌توان از این مدل به عنوان الگوهای علمی و دقیق در جامعه استفاده کرد. تحقیقاتی که تاکنون با محوریت موضوع علی دایی صورت گرفته است بیشتر بر برند شخصی و انسانی و تصویر برند شخصی علی دایی از دیدگاه هواداران تمرکز داشته است. تاج نسایی و همکاران (۱۳۹۳) در پژوهش خود تاثیرات مثبت شاخص‌های عملکرد ورزشی، جذابیت ظاهری و سبک زندگی بر تصویر برند شخصی علی دایی را نشان دادند. اما این پژوهش سعی دارد تا با شناسایی عوامل موفقیت این ورزشکار موفق از منظر مدیریتی، بتواند این عوامل را به صورت مدل‌های کاربردی برای استفاده در زمینه‌های مختلف تدوین نماید. همچنین تاکنون از این منظر پژوهشی نیز به دلایل موفقیت ورزشکاران سایر ورزش‌ها نیز پرداخته نشده است. در نهایت این پژوهش به این سوال پاسخ خواهد داد که تحلیل کیفی عوامل مؤثر بر موفقیت گلزن‌ترین بازیکن فوتبال ملی جهان (علی دایی) چیست؟

روش شناسی تحقیق

پژوهش حاضر در چارچوب رویکرد کیفی و با به کارگیری روش نظریه داده بنیاد انجام گرفته است. به همین منظور، مصاحبه شونده اول که از لحاظ تخصص و آشنایی با علی دایی در سطح مناسبی قرار داشت انتخاب شد و مصاحبه از وی آغاز گردید. در طول مصاحبه تمامی سوالات به صورت کلی مطرح شد و برای باز شدن بیشتر مطلب و استخراج قسمت‌های پنهان، از بین پاسخ‌ها نیز سوالات جدید استخراج و توسط محقق مطرح گردید. در پایان مصاحبه این سوال مطرح شد که "به نظر شما چه افرادی کمک بیشتری در پیشبرد تحقیق در مصاحبه می‌توانند داشته باشند؟". در ادامه، مصاحبه شونده‌ها انتخاب و تعیین و بعد از هماهنگی‌های لازم مورد مصاحبه قرار می‌گرفتند. مصاحبه‌ها تا زمان رسیدن به اشباع نظری تحقیق ادامه پیدا کرد. این بدان معنی است که بعد از هر مصاحبه، مصاحبه پیاده‌سازی شد و تحت مرحله کدگذاری باز قرار گرفت و بعد از انجام ۱۱ مصاحبه، در مرحله پیاده‌سازی، مشاهده شد که پاسخ‌ها تکراری شده است و به همین مصاحبه‌ها متوقف شد و مرحله تجزیه و تحلیل مصاحبه‌ها در قالب مراحل کدگذاری باز، محوری و انتخابی ادامه پیدا کرد.

لذا نمونه آماری تحقیق شامل ۱۱ نفر از متخصصین حوزه فوتبال و اساتید دانشگاه که به صورت ترکیبی از روش نمونه‌گیری نظری و گلوله برفی جهت مصاحبه عمیق نیمه ساختارمند انتخاب شدند. (جدول ۱). در روش نمونه‌گیری نظری که روش غالب در تئوری زمینه‌ای شناخته می‌شود، نمونه‌ها به گونه‌ای انتخاب می‌شود تا در رسیدن به ایجاد تئوری یا نظریه کمک کنند. در روش نمونه‌گیری نظری، ابتدا محقق با استفاده از قضاوت‌ها و احتمالات خود از منابعی

همچون منابع اطلاعات علمی، کتابخانه‌ای، مقالات، مصاحبه و مشاهده افرادی را انتخاب می‌کند، سپس به دنبال نمونه‌هایی می‌رود که تئوری ایجاد شده را تکامل دهد. در روش نمونه‌گیری گلوله برفی نیز برای جمع‌آوری نمونه‌ها از شبکه اجتماعی با ویژگی مشترک استفاده می‌شود. پژوهشگر زمانی که تعداد کمی نمونه با ویژگی‌های لازم را پیدا کرد، از آنها می‌خواهد افراد دیگر را که ویژگی‌های مشترک دارند، معرفی کنند. ممکن است چند نفر به صورت مکرر توسط افراد مطلع توصیه شوند. در مواردی که این نوع همگرایی میان آرای صاحب نظران وجود دارد، افراد انتخاب شده نمونه‌ای بسیار معتبر را تشکیل خواهند داد.

جدول ۱- مشارکت کنندگان در پژوهش

تعداد مصاحبه شونده	تحصیلات
۴	دکتری
۲	کارشناسی ارشد
۵	کارشناسی

در جدول (۱) تعداد مصاحبه شونده با مدرک تحصیلی دکتری ۴ نفر، کارشناسی ارشد ۲ نفر، کارشناسی ۵ نفر مورد مصاحبه قرار گرفتند. مصاحبه شوندگان از مدیران عامل باشگاه‌های فوتبال، مدرسان رسمی و بین‌المللی فوتبال، مربیان فوتبال و اساتید دانشگاه بوده‌اند. ابزار تحقیق در این پژوهش سوالات نیمه ساختار یافته بودند که توسط محقق برای ایجاد یک فضای فکری مرتبط با موضوع تدوین گردید و به صورت مصاحبه عمیق با نمونه‌ها انجام شد. سوالات ابتدا به صورت کلی عنوان می‌شد و بعد برای کشف زوایای نهفته نظریات، پرسش‌های احتمالی از بین پاسخ‌های مصاحبه‌شوندگان استخراج و مورد بحث قرار می‌گرفت. بعد از هر مصاحبه (چه به صورت نوشتاری و چه به صورت صوتی)، مصاحبه‌ها پیاده‌سازی گردید. مصاحبه‌ها تا زمان رسیدن به اشباع نظری ادامه پیدا کرد. اشباع نظری زمانی رخ می‌دهد که پس از چندین مصاحبه پاسخ‌ها تکراری شده یا پاسخ‌ها حالتی از اشباع پیدا می‌کنند. به همین دلیل تعداد نمونه‌های تحقیق بستگی به اشباع نظری داده‌ها دارد. تمامی مصاحبه‌ها با کسب اجازه، رضایت آگاهانه، حفظ گمنامی، محرمانه بودن اطلاعات و تعهدات اخلاقی ضبط گردید. مدت زمان هر مصاحبه به طور متوسط ۶۰ دقیقه انجام شد.

برای تجزیه و تحلیل داده ها از مراحل کدگذاری استفاده گردید. بخش کدگذاری، نشانگر عملیاتی است که طی آن داده ها گسسته و مفهوم پردازی می-شوند و آن گاه به روش های جدید دوباره به یکدیگر متصل می شوند و روند اصلی ساختن و پرداختن نظریه از داده ها است. کدگذاری در سه مرحله ۱- کدگذاری باز ۲- کدگذاری محوری ۳- کدگذاری انتخابی انجام گرفت. در کدگذاری باز، پس از پیاده سازی هر مصاحبه، کدهای مفهومی از مصاحبه ها استخراج گردید. در مرحله کدگذاری محوری، کدهای مفهومی در قالب مفاهیم مشابه قرار گرفت و به هر گروه یک بر چسب یا مولفه زده شد و از تمامی مولفه ها، مقوله های اصلی استخراج گردید. در مرحله کدگذاری انتخابی، بر اساس مدل پارادایمی استراوس و کوربین، مقوله های استخراج شده در قالب عوامل علی تاثیرگذار بر پدیده، عوامل زمینه ای که پدیده در آن قرار دارد که بر راهبردها اثرگذار است، عوامل مداخله گر که به پدیده تعلق دارند و بر راهبردها اثر می گذارند، راهبردهای ایجاد شده، پیامدهای حاصل از راهبردها و همچنین مقوله های مرکزی یا محوری در مدل پارادایمی قرار گرفت.

بدون وجود دقت علمی، پژوهش (کمی یا کیفی) مطلوبیت خود را از دست می دهد (استراس و کوربین، ۱۳۹۴). برای ارزشیابی پژوهش های مبتنی بر نظریه پردازی داده بنیاد، محققان کیفی به جای واژه روایی و پایایی از واژه های دیگر مانند مقبولیت، قابلیت انتقال و تأییدپذیری استفاده می کنند. مقبولیت به واقعی بودن اشاره دارد. پیتنی و پارکر^۱ (۲۰۰۹) روش هایی را برای افزایش مقبولیت تحقیق پیشنهاد کردند که شامل منابع متعدد، تحلیل گران متعدد و روش های متعدد است. در این زمینه محقق از منابع گوناگون مانند افراد آگاه و منابع مکتوب مختلف به جمع آوری داده های تحقیق پرداخت. انتقال پذیری نتایج پژوهش، بیانگر تعمیم پذیری نتایج حاصل به سایر گروه ها و محیط های مشابه است. هرچند این امر خارج از توانایی پژوهشگر کیفی است؛ می توان با استخراج و ارائه حداکثری داده ها تا حدودی این بخش از روایی تحقیق را نیز تأمین کرد که در این پژوهش با مرور متعدد مصاحبه ها و استخراج حداکثری و غیرتکراری مطالب سعی بر اجرای این توصیه شد. تأییدپذیری نتایج پژوهش کیفی هنگامی تحقق می یابد که سایر محققان بتوانند به روشنی مسیر تحقیق و اقدام های انجام گرفته توسط محقق را دنبال کنند. در این تحقیق سعی شد تا این امر به شکل اخلاقی صورت پذیرد.

یافته های تحقیق

در مرحله کدگذاری باز تعداد ۱۴۰ کد مفهومی در مصاحبه ها شناسایی و ویژگی ها و ابعاد آنها در داده ها کشف و از مصاحبه ها استخراج گردید (جدول ۲).

جدول ۲- نمونه ای از مفاهیم استخراج شده و کدهای مفهومی در کدگذاری باز

مفاهیم استخراج شده	کدمفهومی
--------------------	----------

¹ - Pitney & Parker

۱- ذهن قوی	اصلی ترین موضوع در موفقیت علی دایی مسائل ذهنی است. من در تمرینات نیروهای مسلح و تیم صبا می دیدم که ایشان چقدر دارای ذهن قوی و تمرکز بالا نسبت به کار و اهدافش هست.
۲- تمرکز بالا	
۱- ثبات اراده و مصمم بودن	بالاترین شاخصه او این بود که در بدست آوردن آنچه که می خواست مصمم بود. از لحاظ بدنی در شرایط خوبی بود و از نظر اجتماعی شرایط خوبی داشت
۲- فیزیک بدنی مناسب	
۳- ارتباطات اجتماعی مناسب	
۱- تفکر حرفه ای	در طول دورانی که به عنوان بازیکن با مربیان زیادی کار کرده بود ولی هیچ زمانی با مربیان مشکلی پیدا نکرد و در هر شرایطی از مربیان حرف شنوی داشت.
۲- ارتباط مناسب با مربیان	
۱- ارتباط مناسب با هم تیمی ها	با هم تیمی ها ارتباط خوبی داشت و همیشه فاصله خود را با هواداران حفظ می کرد و اغلب در زیر فشارها بهترین عملکرد را نشان می داد و در همه حال انضباط را رعایت می کرد.
۲- منضبط بودن	
۱- حضور در فوتبال اروپا	حضور در فوتبال اروپا تاثیر زیادی در موفقیت او داشت. دارای خودکنترلی بالایی بود و مشاوران خوبی در اطراف خود داشت و بسیار با برنامه بود. به فوتبال اهمیت زیادی می داد.
۲- مشاوران قوی	
۳- اطرافیان دلسوز	

در مرحله کدگذاری محوری برای هر دسته از کدهای مفهومی یک مولفه در نظر گرفته شد و مولفه ها به طور نظام مند بهبود یافته و با کدهای مفهومی پیوند داده شد و در نهایت تعداد ۷ مقوله فرعی شناسایی شد. در مرحله کدگذاری انتخابی، فرآیند یکپارچه سازی و بهبود مقوله ها صورت گرفت و بر اساس مقوله های فرعی، تعداد ۲ مقوله اصلی استخراج گردید (جدول ۳).

جدول ۳- مقوله های استخراج شده از کدهای مفهومی

مقوله های استخراج شده از مولفه ها، مدل پارادایمی را تشکیل داد. مدل مفهومی در این پژوهش، الگوی عوامل مؤثر بر موفقیت گلزن ترین بازیکن فوتبال ملی جهان (علی دایی) را نشان می دهد که مبتنی بر یافته های این پژوهش به دست آمده است. مدل ارائه شده، از فرایندهای کدگذاری ناشی از مصاحبه با نخبگان به دست آمده است. در ادامه پس از ارائه مدل مفهومی پژوهش حاضر در شکل شماره (۱)، به تشریح هر یک از مؤلفه ها و کارکرد الگوی تدوین شده، پرداخته شده است.

عوامل زمینه ای و شرایطی نظیر تعصبات ملی و سرزمینی، اعتقادات مذهبی و دینی و خانواده که علی دایی به نوعی در آن قرار داشت شناسایی شد. همچنین شرایط مداخله گر نظیر نیاز جامعه به یک اسطوره، نیاز فوتبال به یک مهاجم کامل، مقوله های اقتصادی، مقوله های مدیریتی و تشویق های مادی و معنوی که بر تدوین راهبردها اثر گذارند شناسایی گردید.

در مدل پارادیمی عوامل مؤثر بر موفقیت گلزن ترین بازیکن فوتبال ملی جهان (علی دایی)، راهبردها یا استراتژی های حاصل از بررسی ها بر روی مقوله های مرکزی و پدیده اصلی شناسایی گردید. راهبردهایی نظیر: ۱-عوامل درون فردی (فرم بدن و فیزیک، عوامل شخصیتی، عوامل روحی و روانی، عوامل فنی فردی و سبک زندگی) ۲-عوامل برون فردی (عوامل فنی گروهی، عوامل مدیریتی و خانواده و اطرافیان) که این راهبردها تحت تاثیر عوامل زمینه ای و شرایط و عوامل مداخله گر قرار دارند. اجرای راهبردهای یاد شده پیامدهایی همچون محبوبیت، شهرت، موفقیت ورزشی، موفقیت اقتصادی، موفقیت رفتاری، آرامش درونی و ارتقاء جایگاه اجتماعی را در پی دارد.

شکل ۱- مدل پارادیمی موفقیت گلزن ترین بازیکن فوتبال ملی جهان (علی دایی)

بحث و نتیجه گیری

پژوهش حاضر به تحلیل کیفی عوامل مؤثر بر موفقیت گلزن ترین بازیکن فوتبال ملی جهان (علی دایی) پرداخته است. برای این منظور از روش داده بنیاد برای ارائه الگو استفاده شده و مدل ارائه شده، از فرایندهای کدگذاری ناشی از مصاحبه با نخبگان به دست آمده است. نتایج تحلیل داده های کیفی حاصل از مصاحبه، ارائه مدل پارادایمی عوامل مؤثر بر موفقیت گلزن ترین بازیکن فوتبال ملی جهان (علی دایی) با تعداد ۷ مقوله فرعی و ۲ مقوله اصلی در قالب ابعاد ۶ گانه شامل: عوامل علی (پنج)، عوامل زمینه ای (سه)، مقوله مرکزی (سه)، راهبردها (هشت)، شرایط مداخله گر (پنج)، پیامدها (شش) بوده است. در پیشرفت و موفقیت ورزشکاری نظیر علی دایی عوامل مختلفی نقش دارند که نقش بعضی از این عوامل مستقیم و نقش برخی غیر مستقیم است. این عوامل عبارتند از: عوامل علی که بر مقوله محوری و پدیده اصلی مستقیماً تاثیر می گذارند. عوامل زمینه ای که عوامل و بستری هستند که پدیده اصلی در آن قرار دارند و بر راهبردها تاثیر گذارند. راهبردها همان کنش ها با برهم کنش های خاصی که از پدیده محوری منتج می شود و همان استراتژی هایی است که در پاسخ به پدیده اصلی اتخاذ می شود. عوامل مداخله گر که شرایط زمینه ای عمومی هستند که بر راهبردها اثر گذارند و پیامدها که خروجی های حاصل از انتخاب راهبردها هستند و نتایج ناشی از راهبردها می باشند. مقوله های مرکزی یا محوری که صورت های ذهنی از پدیده اصلی که اساس پژوهش است.

عوامل موفقیت علی دایی به عنوان الگوی ورزشی و الگوی تحصیلی و حتی الگوی اخلاقی و رفتاری موفق و همچنین به عنوان گلزن ترین بازیکن فوتبال ملی جهان و بهترین بازیکن آسیا در سال ۱۹۹۹ (عوامل علی) و مقوله های محوری از جمله عوامل برون فردی و عوامل درون فردی مؤثر بر موفقیت گلزن ترین بازیکن فوتبال ملی جهان توجه و پرداخته شد. در این راه عوامل زمینه ای و شرایطی نظیر تعصبات ملی و سرزمینی، اعتقادات مذهبی و دینی و خانواده که علی دایی به نوعی در آن قرار داشت شناسایی شد. همچنین شرایط مداخله گر نظیر نیاز جامعه به یک اسطوره، نیاز فوتبال به یک مهاجم کامل، مقوله های اقتصادی، مقوله های مدیریتی و تشویق های مادی و معنوی که بر تدوین راهبردها اثر گذارند شناسایی گردید. در این راستا بیسکاپ و پیفستر^۱ (۱۹۹۹) در تحقیق خود اذعان داشتند که مردم نیاز به مدل های رفتاری و اسطوره دارند، اینها به جهت گیری های گرایشی و احساسی افراد کمک خواهد داد. در فرهنگ رسانه ای جدید بعضی ورزشکاران مانند یک امضاء یا نشان اجتماعی هستند که وظیفه گسترش میانی فرهنگی و یا ارزش های ایدئولوژیک که بیانی از شخصیت افراد نیز هست را دارند و از طرف دیگر دعوت کننده و نشان دهنده ارزش ها هستند و یک علامت مشهور ملی در سبک زندگی معرفی می گردند (تاج نسایی و همکاران، ۱۳۹۳).

¹ - Biskup & Pifster

در مدل پارادیمی عوامل مؤثر بر موفقیت گلزن ترین بازیکن فوتبال ملی جهان (علی دایی)، راهبردها یا استراتژی های حاصل از بررسی ها بر روی مقوله های مرکزی و پدیده اصلی شناسایی گردید. راهبردهایی نظیر: ۱-عوامل درون فردی (فرم بدن و فیزیک، عوامل شخصیتی، عوامل روحی و روانی، عوامل فنی فردی و سبک زندگی) ۲-عوامل برون فردی (عوامل فنی گروهی، عوامل مدیریتی و خانواده و اطرافیان) که این راهبردها تحت تاثیر عوامل زمینه ای و شرایط و عوامل مداخله گر قرار دارند. تسلا^۱ و همکاران (۲۰۱۸) نیز فاکتورهای جسمانی ورزشکاران را از عوامل موفقیت آنها می دانند. داسیلوا^۲ و همکاران (۲۰۰۸) شاخص فوتبالیست های ملی برزیل در رده سنی زیر ۱۵ سال با تکیه بر شاخص های آنتروپومتری (ترکیب بدن) و فیزیولوژیکی (حداکثر اکسیژن مصرفی) تهیه کردند. همچنین مک کولی^۳ (۲۰۱۸) عوامل جسمانی مانند قد و طول دست ها و بازو را از مهمترین عوامل، در موفقیت ورزشکاران در نظر می گیرند. مضامینی نظیر عشق به بازی، خود انگیزی، احساس جامعه، پیشرفت حرفه ای، تعامل با هواداران و کمک به لیگ از عوامل انگیزشی ورزشکاران حرفه ای هستند (هارول و کلی، ۲۰۱۹). ارکیس (۲۰۱۸) با مطالعه بر قابلیت های روانشناختی مبتنی بر عملکرد ورزشکاران نخبه به این نتیجه رسید که در سطح رقابتی بالا عوامل روان شناختی نظیر اعتماد به نفس و بهبود تمرکز نقش مهمی ایفاء می کند. می توان دریافت که اعتماد به نفس ورزشکاران نخبه بسیار بالاتر از ورزشکاران غیر نخبه است. همچنین هالمن^۴ و همکاران (۲۰۱۸) ورزشکاران حرفه ای را خوش بین تر و ریسک پذیرتر از ورزشکاران غیر حرفه ای می دانند. براساس مدل ۵ عامل شخصیت مک کری و کاستا که شامل برون گرایی، تطابق پذیری، وظیفه شناسی، روان رنجوری و گشودگی نسبت به پذیرش تجربه، ورزشکاران نخبه به غیر از عامل روان رنجوری، بقیه عوامل را در سطح بالایی نسبت به ورزشکاران غیر نخبه دارند و همچنین نخبگان دارای رضایت وجدان و ثبات عاطفی بالاتری هستند (استکا و همکاران، ۲۰۱۸). یکی دیگر از ابعاد شخصیتی چهره های ورزشی، جوانمردی است. جوانمردی مجموعه ای از رفتارهای با فضیلت است و اغلب با عناوین انصاف، صداقت، رفتارهای اخلاقی، احترام به بازی، احترام به مخالفان و احترام به هم تیمی ها تعریف می گردد (سیشن^۵، ۲۰۰۴: شیلدز^۶ و بریمیر، ۱۹۹۵). سبک زندگی ورزشکار در حقیقت رفتار و تعامل خارج از زمین ورزشکار است که می تواند بر ارزش و شخصیت فرد تاثیر داشته باشد. امروزه شهرت نه تنها به خاطر عملکرد حرفه ای بدست می آید، بلکه حتی با داشتن سبک زندگی متمایز زندگی نیز قابل دسترسی است

¹ - Tesla

² - Da Silva

³ - McCauley

⁴ - Hallmann

⁵ - Sessions

⁶ - Shields

(چوی و ریفون^۱، ۲۰۰۷). از منظر بیرونی، محیط پیرامون چهره های مطرح ورزشی نیز بر موفقیت آنان تاثیرگذار است. هنریکسن و همکاران (۲۰۱۰) معتقد است که خلق محیط های با انسجام بالا توسط مربیان باعث نخبه پروری می گردد. در نهایت، موفقیت ورزشی بر اساس مدل خودتنظیمی^۲ نیز قابل توجیه می باشد. خودتنظیمی روشی برای کنترل افکار، احساسات و رفتار می باشد تا انسان بتواند به اهداف بالاتری برسد؛ افراد خودتنظیم، یادگیرندگان فعالی هستند که فرایندهای مختلف خودتنظیمی مانند تنظیم هدف^۳، خود مشاهده گری^۴، خودارزیابی^۵ را با راهبردهای تکلیفی و باورهای خودانگیزی، مانند خودکارآمدی، جذب می کنند (کلری و زیمرمن^۶، ۲۰۰۴). نتایج پژوهش نصیری و همکاران (۱۳۹۴) تحت عنوان بررسی ارتباط بین مکان کنترل و انگیزه ورزشی بازیکنان لیگ برتر فوتبال ایران نشان داد که ارتباط مثبت و معناداری بین مرکز کنترل بازیکنان فوتبال و انگیزه ورزشی آنان وجود دارد. ضمناً بین مکان کنترل بازیکنان فوتبال رده های سنی جوانان، امید و بزرگسالان تفاوت معنی داری وجود داشت. بین سطوح مختلف مکان کنترل (درونی بیرونی مرکب) بازیکنان فوتبال با انگیزه آنان نیز تفاوت معنی داری وجود داشت. علاوه بر این بین سطوح مختلف رده های سنی (جوانان، امید و بزرگسالان) بازیکنان فوتبال با انگیزه ورزشی آنان تفاوت معنی داری وجود داشت. در نهایت آن ها به این نتیجه رسیدند که افراد دارای کنترل درونی نسبت به افراد دارای کنترل بیرونی اهمیت مسائل روانی و نوع کنترل افراد بر روی وقایع زندگی شان در تیم های خود از روانشناسان ورزشی استفاده نمایند تا بتوانند نیازهای افراد را بوسیله روش های علمی درونی سازی نمایند.

پیامدهای حاصل از راهبردها از مهمترین مقوله های شناسایی شده در مدل پارادایمی عوامل مؤثر بر موفقیت گلزن ترین بازیکن فوتبال ملی جهان (علی دایی) می باشد. اجرای راهبردهای یاد شده پیامدهایی همچون محبوبیت، شهرت، موفقیت ورزشی، موفقیت اقتصادی، موفقیت رفتاری، آرامش درونی و ارتقاء جایگاه اجتماعی را در پی دارد و خودکارآمدی نقش مهمی در یادگیری مهارت ها ایفاء می کند و یکی از مهمترین ویژگی های یک ورزشکار موفق است (سیوریکا، ۲۰۱۹). عملکرد مطلوب در ورزش حاصل ترکیبی از توانایی های فنی (تکنیکی و تاکتیکی)، جسمانی (قدرت، سرعت و غیره) و روانی (تمرکز،

¹ -Choi & Rifon

² - Self-regulation

³ . Goal setting

⁴ . Self-observation

⁵ . Self-evaluation

⁶ . Cleary & Zimmerman

اعتماد به نفس، مهار اضطراب و غیره) می باشد (واعظ موسوی و مسیبی، ۱۳۹۰). توجه و تمرکز بالا در ورزشکاران باعث افزایش سرعت واکنش شده و درک فرایندهای مختلف و ظرفیت توجه در شرایط سخت و غیرعادی را نیز افزایش می دهد (لی لاینا^۱، ۲۰۱۳). بطوریکه نتایج پژوهش ایمان زاده و همکاران (۱۳۹۴) تحت عنوان مطالعه اثربخشی برند انسانی در ورزش استان اردبیل (مطالعه موردی: علی دائی و حسین رضازاده) همخوانی دارد. نتایج پژوهش آن ها نشان داد که بین ابعاد مختلف اثربخشی برند انسانی علی دائی، تفاوت معنی داری وجود دارد و ترتیب تاثیرگذاری هر یک از این ابعاد به ترتیب شامل اثربخشی ورزشی، اثربخشی فرهنگی، اثربخشی اجتماعی، اثربخشی سیاسی و اثربخشی اقتصادی است. به طور کلی در عرصه علوم ورزشی نیاز به بررسی کل نگرانه، همه جانبه و تعاملی به موفقیت ورزشی می باشد. به طوری که بتوان ورزشکاران موفق را از تمام جنبه های توانایی جسمی، ویژگی شخصیتی، مهارت روانشناختی، مهارت تکنیکی و تاکتیکی بررسی شود. اگرچه ورزشکاران موفق در ورزش های خاصی دارای ویژگی های بدنی و فیزیولوژیکی منحصر به فرد هستند؛ در واقع، داشتن برخی ویژگی های آنتروپومتریکی مناسب، از عوامل تعیین کننده در اجرای ورزشکاران می باشد. با این وجود، بسیاری از ویژگی های جسمی، روانی، شخصیتی، تکنیکی و تاکتیکی در تمام ورزش ها به طور کلی عمومیت دارد. بر این اساس، می توان موفقیت ورزشی را هم از جنبه عمومی (ویژگی مشترک همه رشته ها) و هم از جنبه اختصاصی (ویژگی خاص هر یک از رشته ها) سنجد (واعظ موسوی و موسوی، ۱۳۹۳). بررسی دانش تجربی علی دائی نشان می دهد که دستیابی به خبرگی یک فرآیند غیرخطی است که با نظریه سیستم های پویا در عملکرد ورزشی هماهنگ است. در نظر گرفتن دیدگاه تک بعدی برای دستیابی به موفقیت ورزشی، در توجیه ارتباط بین علی دائی، انجام مهارت ها و مؤلفه های محیطی با شکست مواجه می شود. بطوریکه واعظ موسوی و موسوی (۱۳۹۳) در مطالعه خود با تکیه بر نظریه های سیستم های پویا، هدف پیشرفت، انگیختگی، تمرین هدفمند، مدل اشتیاق دوگانه و مدل خودتنظیمی، عوامل موثر در موفقیت ورزشی را مرور کرده است. نتایج این مطالعه به شیوه مرور تحلیلی مبتنی بر شواهد گزارش شده است که می تواند در شناسایی عوامل موثر در موفقیت ورزشی و ویژگی های ورزشکاران نخبه مفید باشد. همچنین نتایج پژوهش سزیمنسکای^۲ و همکاران (۲۰۱۹) تحت عنوان بررسی تاثیر مدیران چند فرهنگی و مزیت رقابتی در تیم های نخبه فوتبال نشان داد که سازمان های موفق دارای قابلیت های پویا هستند که با محیط های رقابتی خود مطابقت دارند. با جهانی شدن محیط های رقابتی، قابلیت های پویا هدایت شده توسط مدیران با پیشینه های چند فرهنگی به طور فزاینده ای مرتبط هستند. این مدیران نسبت به مدیران تک فرهنگی، بیشتر از فرصت های شناختی دور استفاده می کنند. با استفاده از تجزیه و تحلیل پانلی از داده های چند سطحی از ۳۵۵ تیم نخبه فوتبال (فوتبال)، می توان از یک رابطه تعدیل شده بین میزان جهانی شدن در محیط رقابتی، پیشینه چند فرهنگی مدیران تیم و عملکرد

¹. Liliana

² - Szymanski

تیم حمایت کرد. سامور^۱ (۲۰۱۹) در پژوهشی به بررسی تاثیر مدیریت در برنامه توسعه فوتبال جوانان پرداخت، هدف از این مطالعه تعیین چگونگی مدیریت مدارس و آکادمی های فوتبال باشگاه مطابق با مدیریت در رویکرد سیستم بود. در این تحقیق مشخص شد که برنامه های توسعه جوانان باید با استفاده از سه فرآیند اصلی اداره شود: پوشش آموزش در مدارس ورزشی، تمرین با تیم های رقیب و انتقال به حرفه ای. اگر این فرایندها در آکادمی های فوتبال اعمال شود، منجر به ظهور فوتبالیست های با استعداد می شود. وایکلیف و جورورای^۲ (۲۰۱۹) در مطالعه خود به بررسی عوامل سازمانی مؤثر بر توسعه فوتبال در کشورهای آفریقای شرقی پرداختند، نتایج آن ها نشان داد که عملکرد تیم های فوتبال (فوتبال) آفریقای شرقی (کنیا، اوگاندا و تانزانیا) در مسابقات بین المللی انتظارات طرفداران آنها را برآورده نکرده و در مقایسه با مناطق شمالی، جنوبی و غربی آفریقا همواره ضعیف بوده است. در بررسی آن ها در چارچوب مفهومی، عواملی همچون: امکانات، تجهیزات، بودجه، پرسنل فنی، مشوق ها، قرار گرفتن در معرض بیرونی و تعیین مربیان در توسعه فوتبال در شرق آفریقا مهم قلمداد شدند.

می توان گفت علی دایی به عنوان گلزن ترین بازیکن فوتبال ملی در جهان، با داشتن تعصبات ملی و سرزمینی و همچنین حمایت های معنوی خانواده خود در شرایطی که جامعه ورزش از لحاظ روانی نیاز به یک اسطوره ورزشی و همچنین جامعه فوتبال نیاز به یک مهاجم تمام عیار داشت، نمایان شد. پیشرفت و موفقیت این بازیکن بزرگ در نتیجه تاثیر عوامل درون فردی و برون فردی به وقوع پیوست و از او چهره ای تاثیرگذار برجاست. در نهایت در پژوهشی گوی^۳ (۲۰۱۳) ابعاد هویت برند را مرهون برند انسانی تیم که شامل سرمربی، بازیکن ستاره، سابقه، استادیوم، منطقه بومی، موفقیت، اسپانسر، لباس، لوگو لباس می داند، نیز ابعاد هویت برند انسانی تیم را شامل موفقیت، سابقه، سنت، استادیوم، شخصیت، هوادار و تیم های پایه می داند و اشاره دارد که هر یک از این فاکتورها در حیطه های مختلف باشگاه داری شامل حیطه های اقتصادی، بازاریابی، فرهنگی، اجتماعی و ورزشی تأثیرات بسزایی دارند و افراد و باشگاه های مختلف بر اساس میزان این تأثیرگذاری مجزا و متفاوت می گردند. بنابراین با توجه به نتایج موجود به نظر می رسد که ورزشکاران محبوب که برای رشته ورزشی، باشگاه، شهر، استان، یا کشور خود یک برند محسوب می شوند، تأثیرات طولانی مدت و قابل توجهی توأم با وفاداری بر هواداران خود می گذارند و این تأثیرگذاری در زمینه ها و حیطه های مختلف از جمله ورزشی، اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و غیره می باشد که متولیان امر باید از این ظرفیت ها به عنوان یک فرصت مغتنم استفاده لازم را ببرند تا ضمن اثربخشی، کارایی فعالیتها نیز بالاتر برود. بطوریکه آن ها با ایجاد فضایی رضایتبخش برای

¹ - Samur

² - Wycliffe & jororai

³ - Goi

نخبگان ورزشی، آرامش ذهنی برای آن‌ها بوجود بیاورند. بطوریکه نتایج فوناهاشی^۱ و همکاران (۲۰۲۰) نشان داد که حتی پرداختی‌ها به ورزشکاران می‌تواند در فرآیند مدال آوری آن‌ها تأثیرگذار باشد. بنابراین، شناسایی عوامل موفقیت علی‌دایی می‌تواند بعد مدیریت ورزش را یاری رساند. پس پیشنهاد ذیل ارائه می‌گردد.

- ۱- به کمک این عوامل بر تاثیرات اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی حضور علی‌دایی نظارت و مدیریت داشته باشند. تاثیرات اقتصادی ناشی از تصویر برند شخصی علی‌دایی حائز اهمیت است. سبک زندگی و اعتقاد به اصول حرفه‌ای در زندگی فردی وی می‌تواند از لحاظ فرهنگی و اجتماعی تأثیرگذار باشد.
- ۲- مدیران بتوانند در پرتو این چهره از فرصت‌های مختلف به دست آمده در حوزه‌های تأثیرگذار، به بهترین شکل استفاده نمایند. الگوسازی در زمینه‌های فرهنگی برای جامعه جوان کشور لازم به نظر می‌رسد.
- ۳- مدیران بتوانند از الگوهای به دست آمده از زندگی حرفه‌ای وی و ارائه به جامعه ورزش، در زمینه پرورش و تربیت استعدادها و ورزشی و نخبه پروری ورزشی استفاده نمایند. نحوه تمرینات و نگاه حرفه‌ای به ورزش و رعایت اصول اخلاقی و نظم و انضباط در محیط ورزشی از عوامل موفقیت ورزشکاران نخبه است. استفاده از مدل‌هایی نظیر مدل تحقیق حاضر در تدوین راهبردهای الگوسازی لازم است.

منابع

- آبیاری، م؛ سجادی، ا؛ شریفیان، ا. (۱۳۹۴). نقش رقابت طلبی ورزشی در پیش‌بینی تعهد ورزشی بازیکنان لیگ برتر فوتبال بانوان کشور. پژوهش‌های معاصر در مدیریت ورزشی، سال پنجم، شماره ۹، صص ۱۰-۱.
- ایمان زاده، م؛ محرم زاده، م؛ پاشایی، م. (۱۳۹۴). مطالعه اثربخشی برند انسانی در ورزش استان اردبیل (مطالعه موردی: علی‌دائی و حسین رضازاده). فصلنامه مدیریت و توسعه ورزش، سال هفتم، شماره ۴، پیاپی ۱۶، صص ۱۷۰-۱۵۷.
- استراوس، آ؛ کوربین، ج. (۱۳۹۰). اصول روش تحقیق کیفی، ترجمه بیوک محمدی، چاپ دوم، تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی. صص ۳۲-۱۴۳.
- تاج نسائی، ح؛ طالبان، ز؛ دهقان چاچکامی، م. (۱۳۹۳). برندسازی ورزشکاران: شناسایی و بررسی تصویر برند ورزشکاران از دیدگاه طرفداران (مورد مطالعه: برند علی‌دایی). ویژه‌نامه فصلنامه علمی پژوهشی تحقیقات بازاریابی نوین، صص ۱۴۴-۱۲۷.

¹ - Funahashi

- نصیری، م.، حاتمی، خ.؛ اشرف گنجویی، ف. (۱۳۹۴). بررسی ارتباط بین مکان کنترل و انگیزه ورزشی بازیکنان لیگ برتر فوتبال ایران. کنفرانس بین‌المللی پژوهش در علوم رفتاری و اجتماعی.
  - دانایی فرد، ح.؛ الوانی، م.؛ آذر، ع. (۱۳۹۴). روش‌شناسی پژوهش کیفی در مدیریت: رویکردی جامع، چاپ سوم، تهران، انتشارات صفار. صص ۹۵-۱۲۸.
  - رضائی نژاد، ر.؛ افقی، ن.؛ خالقی آرانی، ح.؛ صادقی، ع. (۱۳۸۴). مقایسه جهت‌گیری ورزشی دانشجویان ورزشکار دانشگاه گیلان. نشریه تربیت بدنی حرکت، شماره ۲۴، صص ۳۲-۴۵.
  - عزیززی، ب.؛ نصر الهی، ا. (۱۳۹۰). بررسی مشکلات و نقایص مدارس فوتبال شهر تهران از دیدگاه والدین فوتبال‌آموزان. همایش مدیریت و برنامه‌ریزی در فوتبال پایه، آکادمی ملی فوتبال ایران، تهران.
  - مظفری، ا.؛ الهی، ع. (۱۳۸۸). نظام جامع توسعه ورزش قهرمانی جمهوری اسلامی ایران. طرح پژوهشی، پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.
  - واعظ موسوی، م.ک.؛ مسیبی، ف. (۱۳۹۰). روانشناسی ورزش. چاپ سوم. تهران: انتشارات سمت.
  - واعظ موسوی، م.ک.؛ موسوی، س.ا. (۱۳۹۳). عوامل مؤثر در موفقیت ورزشی مبتنی بر نظریه‌ها و مدل‌های مرتبط. نشریه مطالعات روانشناسی ورزشی، شماره ۱۰، صص ۲۵-۵۰.
-
- Bailey, R., Collins, D. (2013). The Standard Model of Talent Development and Its Discontents. *Journal of Human Kinetics*, 2, 248-259.
  - Biskup, C., Pifster, G. (1999). I would like to be like her/him: Are athletes role-models for boys and girls? *European Physical Education Review*, 5, 199-218.
  - Bleichrodt, H., L'Haridon, O., Van Ass, D. (2018). The risk attitudes of professional athletes: Optimism and success are related. *Decision*, 5 (2): 95-118. <http://dx.doi.org/10.1037/dec0000067>.
  - Choi, S. M., & Rifon, N. J. (2007). Who is the celebrity in advertising? Understanding dimensions of celebrity images. *The Journal of Popular Culture*, 40: 304-324.
  - Christopher, J., Anderson, L., Arrondel, A., Jean-François, D. (2019). Messi, Ronaldo, and the Politics of Celebrity Elections: Voting for the Best Soccer Player in the World. DOI: <https://doi.org/10.1017/S1537592719002391>.
  - Cleary, T., Zimmerman, B. (2004). Self-regulation empowerment program: A School based program to enhance self-regulated and self-motivated cycles of student learning. *Psychology in the school*, 537-549.

- Coutinho, P., Mesquita, I., Fonseca, A.M. (2016). Talent development in sport: A critical review of pathways to expert performance. *International Journal of Sports Science and Coaching*. 11(2), 279 – 293.
- Da Silva, C.D., Bloomfield, J., Marins, J.C.B. (2008). A review of stature, body mass and maximal oxygen uptake profiles of U17, U20 and first division players in Brazilian soccer. *Journal of Sports Sciences*. 8: 309-319.
- Ercis, S. (2018). Mental Skills of Elite and no-elite Athletes, *Journal of Educational and Training Studies*, 6(4a), 72-75. <https://doi.org/10.11114/jets.v6i4a:342>.
- Ercis, S. (2018). Prediction of elite male trampolinists' performance based on the selected psychological capabilities, *Journal of Educational and Training Studies*, 6(4a): 19-24. <https://doi.org/10.11114/jets.v6i4a.3210>.
- Funahashia, H., Shibli, S., Sotiriadou, P., Mäkinen, J., Dijke, B., Bosscherf, V.D. (2020). Valuing elite sport success using the contingent valuation method: A transnational study. *Sport Management Review*, Volume 23, Issue 3; 548-562.
- Green, M. (2004). Changing policy priorities for sport in England: the emergence of elite sport– development as a key policy cancer. *Leisure Studies*, 23(4): 365-386.
- Green, M., Houlihan, B. (2005). *Elite sport development: policy learning and political priorities*. Routledge press, London and New York. 30-46.
- Hallmann, K., Breuer, C., Ilgner, M., Giel, T. and Rossi, L. (2018). "Determinants of elite athletes' extrinsic and intrinsic career success", *Sport, Business and Management*, 8 (4): 375-392. <https://doi.org/10.1108/SBM-11-2017-0072>.
- Harrolle, M.G., Klay, M. (2019). Understanding the Role of Motivation in Professional Athletes Vol 11, No 1 .DOI: <https://doi.org/10.18666/JASM-2019-V11-I1-8858>.
- Henriksen, K., Stambulov, A., Roessler, K. (2010). Successful talent development in track and field: considering the role of environment. <https://doi.org/10.1111/j.1600-0838.2010.01187>.
- Liliana, M., Adrian, S. M. (2016). The role of attention in the achievement of sport performance in Judo. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 84:1242 – 9.
- Lepschy, H., Wäsche, H., Woll, A. (2020). Success factors in football: an analysis of the German Bundesliga. *Journal International Journal of Performance Analysis in Sport* . 2(93).
- McCauley, J. (2018). NBA teams paying closer attention to players' wingspan. *Los Angeles Times*. Retrieved April 13, from <http://www.latimes.com/sns-bc-bkn--nba-wingspan-fascination-20180410-story.html>.
- Noori, M.H., Sadeghi, H. (2013). Designing talent identification software based on fuzzy logic in basketball. *Journal of Sport Medicine Studies, Sport Sciences Research Institute*. 13: 27-38. [In Persian].

- O'Connor, D.P., Larkin, A., Williams, M. (2016). Talent identification and selection in elite youth football: An Australian context. *European journal of Sport Science*. 16(7): 837-844.
- Papic, V., Rogulj, N. (2009). Identification of sport talents using a web-oriented expert system with a fuzzy module, *Expert systems with applications*. *Journal of Sport Science*. 36(5): 83-88.
- Pitney, A., Parker, J. (2009). Qualitative research in physical activity and the health professions. Canada, *Human Kinetics*, (56):117-125.
- Sadeghi, H., Basatnia, R. (2010). Anthropometric and kinematic properties of Hossein Rezazadeh, Iranian world and Olympic champion in snatch weightlifting. *Journal of Sport Medicine Studies, Sport Sciences Research Institute*. 26: 302-309. [In Persian].
- Samur, S. (2019). Process Management in Football Youth Development Program. *Journal of Education and Training Studies* . Vol 7, No 9.
- Sessions, W. (2004). Sportsmanship as honor. *Journal of the Philosophy of Sport*, 31: 47-59.
- Shank, M. (1999). *Sports marketing: A strategic perspective* (2nd ed.). New Jersey: Prentice Hall.
- Shields, D. L. L., Bredemeier, B.J.L. (1995). Character development and physical activity. Champlain, IL: *Human Kinetics*.
- Sivrikaya, M., Haluk, F.(2019). The Role of Self-Efficacy on Performance of Sports Skills of Football Players. *Journal of Education and Training Studies*, v6 n12a: 75-79 .
- Steca, P., Baretta, D., Greco, A., D'Addario, M., Monzani, D. (2018). Associations between personality, sports participation and athletic success. A comparison of Big Five in sporting and non-sporting adults ISSN: 0191-8869, 121: 176-183.
- Szymanski, M., Fitzsimmons, Stacey R ., .Danis ,W. (2019). Multicultural managers and competitive advantage: Evidence from elite football teams. *International Business Review*. 28(2): 305-315.
- Tesla, A., Monson, Marianne, F., Leslea, J. (2018) . Allometric Variation in Modern Humans and the Relationship Between Body Proportions and Elite Athletic Success.*physical education*, 2(3): 3-8. DOI: 10.26773/jaspe.180701.
- Vale, P., Ramos, A., Salgado, B., Correia, P., Martins, J. (2009). Differences in technical skill Performance of Portuguese Junior Soccer Players According to competitive level and playing position. *Faculty of sport, University of Porto, Porto, Portugal*. 11-34.
- Votteler, A., Ho"ner, O. (2014). The relative age effect in the German Football TID Programme: biases in motor performance diagnostics and effects on single motor abilities and skills in groups of selected players. *Journal of Sport Science*. 14(5): 433-442.

- Woods, C.T., Raynor, A.J., Bruce, L. (2016). The application of a multi-dimensional assessment approach to talent identification in Australian football. *Journal of Sports Sciences*. 34(14), 1340-1345.
- Wycliffe, A.N., jororai, S. (2019). Organizational factors influencing football development in East African countries. *Journal Soccer & Society*. Volume 20, - Issue 1.